

GORE SRCA

Vanzemna je Marija, na nebu raduju se Anđeli, hvaleći blagoslivlju Gospoda. Aleluja.
Prikazanje na Velikom Gospu

VJERSKI TJEDNIK

ZAGREB, 14. KOLOVOZA 1949

GOD. IV.

BR. 16

MATI UČITELJEVA

Leza, naš Učitelj, ustranno je od svih u svojoj moći. On je ušao na nebo, gdje sjedi s desna svoga nebeskoga Oca. On je u nebu naš porodičnik pred prijestoljem Božjim. Ali u nebu je ušla i Njegova presveta Majka bl. D. Marija. Ona nas je s Njima okupila na zemlji. Ona s njim za nas i posreduje u nebu.

Ona je u nebu naša Majka, Majka milosrđa. To se tako lijepe očituje u molitvi »Zdravo Marijo, milosti puna«. Nju otkri kršćanski svijet bez prestanta moli i šalje pred prijestolje Božje, kao svoju zagovornicu i posrednicu.

Bog je Mariju za tu službu pripravljao. I tim je dostojanstvom i zadržao nadarje. Ona je najvječnastvorenija među svim sinovima ljudskima poslije Isusa Krista. To je Bog sam izjavio po anđelu Gabrijelu, koji je Mariju rekao: »Zdravo Marijo, milosti puna«.

I treba da bude »puna Milosti«. Ona, po kojoj također postaje svijet čitotkom milosti. Tko bi mogao i slutiti, što je Bog učinio sa Ona, kojaf je sam anđeo dao svjedokovstvo riječima: »Ti si milosti puna«.

Odmu toga je Marija ono stvorenje, za koje je anđeo rekao još i ovo: »Gospodin je s Tobome«.

Gospodin je bio s Marijom od prvoga trenutka Njezina života. Bio je s Njom zato, da Ona i u prvom času svoga života stane svojom nogom na glavu paklenoj zmiji i tako slomi njezinu moć.

Gospodin je bio s Njome, kad je rašla i cvala, da postane Matkom Sina Božjega.

Gospodin je bio s Njom više nego trideset godina, kad Ga je uzgajala i njegovala kao svoga Sina.

U zajednici s Njime mislivala je Isusov duh — duh milosrđa i ljubavi Njegove. A jer je Ona bila tako čista, mogla je k sebi primiti tako čisti duh.

Marija je imala duh velikoga milosrđa. To se lako vidi iz toga, kad se znače, kakav je udio Ona imala u djelu otkupljenja.

Mi vidimo veliko milosrđe Božje u tom, što je Bog dao svoja jedinorođena Sina za nas.

Tako je isto i Marija dala istoga svoga Sina za nas. Nije ni mogla da Ga ne daje, kad Ga je dao nebeski Otac.

Ali Ona je to učinila rado. Ona Ga je dala već u kolijevci. Ona Ga je dala pod krišem. Ona blagoslivljenja među ženama dala je blagoslivljenja plod svoga tijela. Ona je dala ono po čemu je Ona izdignuta i odlikovana isnad svih ljudi. Postala je Matkom Božjom.

Zato se milosrđe Božje ne može ni zamisliti, a da Marija ne bi imala u

tom udjelu. I doista je »blagoslivljena Ona među ženama«. Jer je »blagoslivljen plod Njezina tijela«.

Marija ne odijeljuje samo u milosrđu Božjem, nego ona pokazuje svoje milosrđe i nama. Zato i molimo: »Sveć. Marijo, Majko Božja, molj za nas grešnike, sada i u čas smrti našeg Onda, baš onda treba da nam Marija bude blizu sa svojim milosrđem«.

Ali i prije, te sada i sad, da nas opominje neprestano na kraćko našega zemaljskoga putovanja. I na veliku odgovornost i račun, koji imamo položiti u našem konačnom sudaču u času smrti.

To je potrebno, jer i apostol sv. Pavao kaže: »Ničega si nisam svjedoštan, ali zato još nisam opravdan«. Što bismo dakle mi strasni morali kazati, koji smo si svjedoštan tolikih pretpostavki i tolikih teških krivnja?

Mi se dakle neznamo ničomom nadati od nas samih. Možemo se samo nadati, da će nas zagovarati Majka milosrđa kod Onoga, koji je došao na zemlju, da potraži te blaženom učini ono, što je bilo izgovoreno.

Možemo se nadati od Onoga, koji je svoje presveto Majku učinio vrtom milosrđa. I Nju je sebi pridružio kod djela spasenja.

Ona dakle neka za nas moli sada i u čas smrti našeg.

Uvažite Isusove se privukle poglede na sviju ljudi zauvijek prema nebu.

Tako neka i uvažite Marijine uprave danas sve naše pozdranje prema nebu.

Stoga je mi podravljamo is dna srca na dan blagdana Njezina uvažite riječima: »Zdravo nam buđi, o Kraljice, Majko milosrđa, sada i do vijeka«.

Mi podravljamo Tvoje umesene na nebo. I priključujemo se veselju i radosti svetih Apostola, svih svetih Mučenika i Svetaca i korova anđeoskih.

Oni Te okružuju i slave kao Kraljicu neba, umesenu na nebo, Tijelom i dušom kao Majku Sina Tvoja, našega Spasitelja i Učitelja!

Dostoj se primiti i priključiti i naše smjerne poklone korovima tih uglednika Božjih. Ti Kraljice, dušom i tijelom umesena na nebo!

SVETA MISA

PRIKAZIVANJE KRUHA

Vjernička sv. Misa počinje Prikaz-bom žrtvenih darova t. j. kruha i vina. Iza prikazbe slijedi odmah najsvetiji čin t. j. Pretvorba kruha i vina u presv. Tijelo i presv. Krv Isusa Krista, dok je sv. Prčestat treći i posljednji bitni dio sv. Mise. Prije prikazbe svećenik se obraća licom prema vjernicima te ih pozdravlja pozdravom »Dominus vobiscum« (Gospodin s vama) uz poziv: »Oremuse« (Pomolimo se)!

Misnik izmoli kratku prikaznu molitvu i otkrije kaluđ. I Gospodin Isus Krst, kad je uz najveće naprezanje i boli donio svoj križ na Golgotu, ostao je bez odijela. Svuđli su ga crvnici, povallli na drvo križa i najokrutnije mu pribiličavili ruke i noge, a sveta je Krv briznula.

Svećenik uzme u ruke na zlatnom tanjuriću-pillici —kruh t. j. bijelu hlečicu, podigne je u vis i moli prekrasnu prikaznu molitvu: »Primi, sveti Oče, svemogući i vječni Bože, ovu neokrvnjenu žrtvu, koja je, tvojoj nedostatnoj službi, prinosim Tebi, Bogu svjetlosti, životu i istinitom, za bezbrojne grijeha i uvrede i nemarnosti svoje i za sve, koji oko stoje, te za sve vjerne kršćane žive i mrtve, da meni i njima bude na spasenje za život vječni. Amen.«

Tako je i Isus na Posljednjem večeri uzio u svoje svete ruke kruh, podigao očima prema nebu i dao hvalit. Komu svećenik prinosi žrtvene darove? Bogu svemogućem, ali i premilostivom Ocu. Prinosi ih za svoje grijeha, za spasenje svih, koji su noženi, za sve kršćane, za žive i za mrtve. O pričastnom daru —kruhu — govori, da je »neokrvnjena žrtva«. Isti kruh pretvori, da se nazme u presveto Tijelo Neokrvnjena Jaganjca Božjega t. j. Isusa Krista.

Mogao bi tko upitati: »Zašto je Isus za žrtvu sv. Mise odabrao upravu kruha. Ima za to više razloga. Već u St. Zayje-tu prinio je svećenik Melkisedek Svevljajenu kruh za žrtvu. Kruh je hrana neopodno potrebna, da održimo svoj život. Žrtvujući Bogu kruh želimo izraziti svoju pripravnost žrtvovati mi i svoj vlastiti život na taj način pripoznajemo, da je Bog neograničen, apolutni gospodar naš i najveći cijelog bića. Kruh slikovito, ali živo predučuje žrtvovanje Tijela Gospodnjega na križu.

Od zrna postaje kruh tako, da se zrne samelje u brašno, onda bude tijesto, koje se stavlja u ražarenu peč. Gospodin Isus žrtvujući se na križu dopušta je, da Njegovo Tijelo bude mučeni-jem, bičevanjem, pribijanjem na križ kao samiljeno, satro, u žaru njegove netržerije ljubavi kao ispečeno. Sv. Ignacije, veliki biskup, kad je za vukit u Rim da bude bačen pred divlju zvjerad, rekao je: »Ja sam plenkito zрно Božje, i moram biti samilven za blava lavova, da postanem kruh Kristov«.

Stavi, brate, stavci i ti, sestro, na ovaj zlatni tanjurić-pillici — svoje tijelo, svoju dušu, da i svoj vlastiti život govori sa svećenikom: »Primi, sveti Oče, ovu žrtvu...«. Da, Spasitelj je odabrao kruh i zato, jer je htio, da presv. Njegovo Tijelo nakon žrtvovanja pred prikloim kruha bude u sv. Pričasti duša našoj doista hrana — za život vječni.

O kako je ugodno i spasenoma s takovim shvaćanjem i mislima prikazivati sv. Missu zajedno sa svećenikom! Pričastujući kruh govoritmo i mi sa sv. Mikolom Platicim: »Gospodine! Uzmi naše meni, pođaj mene Tobite«.

PRISUTNOST BOŽJA I— NAŠI GRIJESI

Tko se nalazi u prisutnosti Božjoj, ne će lako sagriješiti. Palamita kaže: »Kojje su oči uvijek upravljeni u Gospodina. On će izbaviti moje noge iz zamke. Sv. Basilije kaže, da se misao na Boga, koja nam je uvijek pred očima, jedina khrda da nas očuva od svih grijeha i pogreška. Koji bi se podanik usudio prekršiti zakon onda, kad ga kralj gleda? Koji bi se krlčanac usudio pred očima svoga počinuti novi zločin? Koj bi se kršćanin usmielio pred očima Božjega veličanstva teško sagriješiti?«

Opaf Patmucija uputio je veliku grješnicu i kasniju pokornicu po imenu Tais na prisutnost Božju i time se ona obratila. Kad je izjavila, da je spremna sagriješiti za sluca, da je osim Boga nitko drugi ne vidi, uputi joj opaf Patmucije sljedeće riječi: »Kako? Ti vjeruješ, da te Bog gleda, pa ipak možeš da se usudiš sagriješiti u Njegovoj nezgodnosti? Na te riječi potrese milost Božja srce grješnice. Odručo se nevaljala života. Poručo se u samotu. Ostane tri godine neprekidno u svojoj ćeliji. Živi samo o kruhu i vodi. I neprestano opetuje ovu molitvu: »Ti, koji si me stvorio, smiluj mi se te, Cetraosti dan, pošto je izšla iz ćelije, učinja je svetom smrću. A. Pavao, učeni-k sv. Antima-pustinjaka, vidio je, kako joj je u nebu spremijena prijestolje, ukrašeno zlatom i drugim kamenjem«.

»S pravom se može reći, da se čitotkom, da ne čemo nikad ništa zlo učiniti, niu reči, niu pomisliti, ako se često sjelimo, da je Bog svuda prisutan i vidi sva naša djela, čuje sve naše riječi i zna sve naše misli. Poganski mudrac Seneka daje savjet: »Tko tma nakanu, da provodi dobar život, neka sebi stalno stavlja pred oči, da se nalazi pokraj čestitoga i ispravnoga čovjeka i da ga on gleda«. Vredna grješnica biva rečo se nevaljala života. Poručo se u samotu. Ostane tri godine neprekidno u svojoj ćeliji. Živi samo o kruhu i vodi. I neprestano opetuje ovu molitvu: »Ti, koji si me stvorio, smiluj mi se te, Cetraosti dan, pošto je izšla iz ćelije, učinja je svetom smrću. A. Pavao, učeni-k sv. Antima-pustinjaka, vidio je, kako joj je u nebu spremijena prijestolje, ukrašeno zlatom i drugim kamenjem«.

Misao na prisutnost Božju ne čuva samo od grijeha, nego potpomaze svaku krepost. Kaošto ne možeš biti u bilzini vatre, a da se ne ogriješ, tako ne možeš da hodaš u prisutnosti Božjoj, a da se ne upališ vatrom ljubavi i ne utvrdiš u kreposti. Jer ako je duša dugo izložena zrakama Božanskog sunca, tada ona poprima svjetlost, po kojoj spoznaje ljepotu i kršćansku krepost, a ta spoznaja uzrokuje da je rado poprimi i spremno izvršuje.

Kad usred dnevnog posla duša često upravlja oči svoga duha na beskrajne savršenosti Božje, osjeća da te one privlače i da je obuhvata sveta ljubav. Sve svjetlost, koju planeti daju zemlji, dobiva je od sunca. U čemu kad se on uklone sunčanom sjaju, pokriva ih tama. Slično se događa služama Božjim, koji radi velikih svetih kreposti slaje na nebu Crkve kao svjetleže. Sve svjetlost svoga duha i sav žar svoga srca dobivaju od onog Božanskog srca, u čijoj prisutnosti neprestano hodaju.

Tko gleda da uvijek bude u prisutnosti Božjoj, ne će lako biti od napasti oboren na te. I ne će ga lako savjetiti i potkriti progovata, kleveta, teškoća,

X. Nadijele po Dubovima 14. VIII. 1948.

Sv. Misa poslušaj: «Kad sam vapio ka Gospodinu, uslišao je moj glas, i oslobodio me od onih, koji mi se približavahu, i pomisao ih je onaj, koji je prije vjekova i ostaje uvijek Gospodin. Prepassi svoje brage, i Da će te obuzdati. Usliši Bože, moji molitelji, i ne preasi moje prošaje, paši sa me i oslušaj moje prošaje.»

Sv. Pavao u *Poznanici* (I. Kor. 13, 2-11) piše, da Duh Sv. dolazi u duše vjernika i u svakom dijelu na razum, volju i djelovanje, kako kaže: «Braćo, znate, dok ste bili neznanobitni, da ste bili, kao i vas vodili, k nijemim ljudima. Zato vam javljam, da nitko, koji govori u Božem Duhu, ne kaže: ananiasa Isusa. I nitko ne može kaati: Gospodinu Isusu. A nitko ne može kaati: Duhu Sv. u razumi, ali je isti Duh, i slušaje sa razumi, ali je isti Gospodin, i djelo sa razumi, ali jedan je isti Bog djeluje u svima. A objava ne Duhu daje svake na korist: Jednome se po Duhu daje riječ mudrosti, drugome znanja. Jednoma vjera, a drugome dar riječima, jednoma da tvor budena, a drugome dar prorokstva, jednoma da razlikuje duhove, drugome da govori različitim jezicima, drugome opet da tumači govora. A sve ovo čini jedan isti Duh, koji svakomu djele, kako hoće.»

Sv. Evandjele (Luka 18, 9-14) donosi priču o farizeju i cariniku: «U ono vrijeme, kad su neki sebe držali pravednima, reče Isus ova priču: Uvika su u hram da se pomole dva kobilica: jedan farizej, a drugi carinik. Farizej je stao i ovako u sebi mislio: Hvala ti, Bože, što nisam kao drugi ljudi neznanobitni, nepravednici, nečistitici, ili kao ovaj carinik. Postim dva puta u tjednu, od svrta što imam dajem desetinu. A carinik, koji je stajao izdaleka, nije htio ničiju podignuti prema nebu, nego se udario u prsa i govorio: Bože, budi mišlostiv prema meni grešniku! Kašim vam, da se ovaj vrati opravdan kući svojoj, a ne ovaj. Jer svaki, koji se uznosi, ponižit će se, a koji se ponizuje, uzvišit će se.»

Ždriavo, Milosti puna!

U godini svakoga dana molimo divnu molitvu Podravca Gospi. U molitvi joj veličamo, da je puna milosti, da je blagostojna pred svima, i da je blagostojna pred utrobu Njezinu, sam Isus!

U nastavku molitve molimo sa naše dnevne potrebe. Uzdignutim sroem velimo joj, da je Majka Božja. Na kraju od svega srca molimo sa sretnom smrt, ali ne samo sa našu ocaznu, kao što i kažemo u molitvi, nego i sa sretnu smrt svih ljudi, kad izvršavamo molitvu: «Moli sa nas grješnika, sada i na čas smrti naše. Amen!»

I tog sretni kad izvršavamo molitvu, mnogi se blago smiruju sjećajući zagovornom Presvete i Bezgrješne.

Koliko je samo glazbenika uglazbilo ova divnu molitvu. Koliko je njih u toj molitvi izražilo uvjerenja, očežanja, odanosti prema Njegovoj Majci i zaštitnici svih kršćana, koju poštuje uzvišenim himnama cijela Crkva.

U liturgiji zapadnoga i istočnoga obrada nalazimo tolike kramih i driljivih izraza postojanja prema Majci Božjoj, da je svaki, pa čak i onaj najjednostavniji pua zanosa, a taj osjećaj može roditi samo iskrena ljubav prema Neokaljanoj.

Pozdrav Gospi čujemo i u glasu zvonova sa zvonika naših crkava, bilo da su divne građevine ili zvonatne, skoro izgubivše crkvice i dolinane ili na otcima sa obala morskia. Čujemo taj pozdrav a jutro u polve i na večer.

Ne znamo ni sami, kad je taj pozdrav Isus, da li u jutro samo blagosti, ili u podne, kad je nance na vrhuncu, ili na večer u smirnu autena. Ali mi znamo, da ima i burnih, maglovitih i tjeskobnih jutara, kišnih podneva i tamnih sutona, pe na jednaki način molimo Mariju i nazivamo utiše kod One, koja je puna svjetlosti, koja je ogručta plištem uvjerenje sveti.

Ova molitva uzd je naša srca. Svojom kratkoću i svojim uzvišenim mišlim samost srce i onoga, koji sumnja, kao i onoga, koji živo vjeruje.

To je najkraće, a ujedno najsvetrdnija molitva, u kojoj Mariju hvalimo, i u kojoj je hvalom molimo.

Pozdrav Gospi vrlo često zvonje svona u neizraživim oduševljenim veebne prirobu. Tu vidimo i očežanje unutrašnji sklad između naše poboznosti i pojave ljepota oko nas.

Koliko je samo silnara našihko Njezin divni lik! Kol samo silnara, koji se u sjajini izraze sjaj Njezine aureole, sjaj Njezina hlaćenja oko. Koliko je umjetnikih srdaca zakucalo plamenom neprolazne ljubavi, kad je osjetilo potrebu da izrazi svoje odanost i ljubav prema svojoj Majci.

Kad god zvonove zvonovi Njoj u pozdrav, pridržimo se i mi milujunima, koji je u taj čas slava.

Poklonimo svoje srce Onoj, koja je jedna od svih ljudi bila bez grijeha, i koja bodje kad našim sroem svojom materinskom ljubavlju.

Budimo uvijek u molitvi, kao i u života poklonici One, koja je u slavi ruka Slava kao sanac, Bezgrješna i Milost puna.

Zdravo, Milosti puna!

POGOBEN

Stari gospodin, običan još po staru stil, dođe jednom u krevet i svine sa sobi, gdje su već ručala neka mlada gospođa. Ovi su bili doterani, i očitajao po najnoviji modi i osjetili najnovijim crnim naočalima.

Naprije se pobiti tih stavljati pravičivo se staram gospođinu. Kada su prvi opazili, da on ima umjetnici, da sa svojom pažnjom može prije jele, oni su se namjerali i pobiti se rucati izuzetnim od-čijem, svaki se potpuno katalokomama, i drugu zveha, stari je gospodin samo hito. Komaha jedan od njih bio je tako drzak, da ga je zapitao: «Ali, gospođine, koja ti moćete reći po tojrebiti.»

«Ree po to je moje vednostivna stvar, odgovori starac svet više godina stajubom, kao ljepotki u umobolnici, pa svaki dan moram se držati u neuzavotetelam ljudima toga zaveda.»

(Vrlo, Vrlo, Vrlo, 1948.)

MARTA I MARIJA

— Samo je jedno potrebno — kazao je Gospodin Marti. — Marija je imala najbolju dušu, koji se može osvesti od nje. Najbolji dio Isusov je našao najodgovorniji poklon čovječanstva. Njegova je riječ revo života, koje gati svaku sječu. Sveti oni, koji Ga slušaju i Njegove riječi čuvaju u sreću. Bogati su nepropadljivim bogatstvom, koje njima nitko i nikada ne može oteći.

Isusova opomena Marti, opomena je nama svima, koji često nalazimo vremena za mnoge stvari u života, a malo vremena čuvamo za ono, što je najpotrebnije, sa svoju dušu. Spasitelj ne traži ni od koga, da samostri dužnost na samnji i prema sebi i prema okolnji, ali traži da nam bude prva i najveljka dužnost upoznat Bogu i Njemu polaziti sa života svoja trajanja u ovome svijetu. Uvi božanski zahtjev pojednom nam otaava jedinu mogućnost mirnosa, zadovoljnog života.

Tražimo li sreću izvan božanske Istine, tisuću puta osjetit ćemo iznava, da sreću mislo našu. Tražimo li samirenje daleko od Spasitelja čovječanstva, uvijek ćemo iznava spoznati da samirenje Isusovo. Ne plišimo se krifa na vrhuncu Golgote, jer je svjetleč objasn sunceva pobjede i uskrsnuća.

KAZIK

Ah, pustite me da odem nekuda sam! Pošve sama...
Šar me ne ane, da ne mogu stati ovde, gdje je tolik samost!
Šar me ne bud, da je samost najkja svitkih djeta!
O, pustite me, pustite da odem...
II.
Jedva ste me ostavili čas nuno, a sada me opet zovete.
O, ja vam molim, ne zovite me više! Ja šetim biti sama... Pošve sama — svojom molitva...
Čuete li? Pustite me da odem, i neozovite me više svit.
...da ne tu dođi...

MARIJINA SMRT U UMJETNOSTI

Nadođe čuo, da se Bl. Djevica vratila svojem Sinu, da se. Ljubav verna nego starost ponese. Je prema raznim predmetu svojih misli i svojih želja. O zidnjim časovima Marijinim ne zna se, niti znamo neki spis, dvojbona izvora, zadovoljavaju se njezinim legendama. Istealom se teško razabire, gdje izvrsava povijest i gdje počinje pripovijest. Samo se misli, da postoje dijela, koja se lažno pripisuju apostolima i spisateljima verna udaljene doba. Oni naravno čitaju s Istoka, gdje postoje ovako čuane nredaje.

Očiglad sveti i žitna legenda sa djela, koja predodređe protočudne i divne onise. Ovim opisima Crkva ne daje ništa u svojim svetim knjigama, ali ona dopušta vjernicima radost, da gledaju na glavnim vratima stolnih crkava ili kod zidnih slika na čemu sve one događaje smrti i uskrsnuća Blagone D'vice. Umjetnici nalaze svoja zadovolstva u prikazivanju raznih zgoda, koje još danas srećujemo.

Jednoga dana Djevica veoma željela, da potonuo vidi svoga Sina. Tada se Njoj pojavio anđeo u svjetlosti i reče joj: «Ja Te pozdravljam, Martie, i nosim Ti palmovu granu iz raja, koja će se za tri dana nositi pred Tvojem mrtvačkim Hlesom, jer Tvoj Sinak čeka na Tebe. Marija ne tu zaboli, da Apostoli budu pokraj njezina smrtinoga kreveta. Anđeo je ostavi, a palma zablistala sjajem: ovo biljke odziva granica spinozga ilika kao življena Danika.

Ovaj zidni anđeoski pozdrav provjetrio cvjetom i u umjetnici najvjetniji izražili dođu me talijanski umjetnici, a osobito Oktavijan Nelli (1728-1814) umbriske škole u čuovovima Trinci u Foligno, kod kojega Djevica sjedi na krevetu u sobi za molitvu.

Francuski umjetnik Ivan Fouquet (Ruke) iz Toursa (Tura) u XV. stoljeću

naslika njezini prizor, pri kojemu anđeo zidni pozdravom najvjetni Djevic Njezinu smrt. Marija je ovdje žens u godinama s tamnim plištem, pokrivene glave kao samostanka. Zalost prođe Njezinim životom ostavivši je poniznom i vjernom pri čitanju Svotoga Pisma u šesdesetnoj godini, kao što je to bila i u šesnaestoj godini. Anđeo kao i Djevica odvijaju misno odijelo faktozno, prema filomanskoj umjetnosti. On je nalazi pri Njezinu i predaju joj svima pomu. Djevica se prima nebeskoga poslanika u krkvi, nego u dvorani dvorca, koji se zidovi običaju šarenim mramorom pod svilom Preporoda. Oval poriz Marijinoj nekomeći se nalazi i u legendi i u umjetnosti.

Apostoli ne pošite Duhu razidlo svetova, ali se ne predaju ponovo sadašnje oči Martie u čisu Njezine smrti. Ivan prvi stup na prag Marijine kuće. Broja Maška mu zahvaljuje i izražuje svoju sačinu volju, da nose nebeska palma pred povorkom. Za njihova razgovora Apostoli nakon svoja predodređena stupa na vrata. Izstup iz Bordone troditi Isus i samo 1320. Filozof prikaza na padovanskomu Božiću oval živudni dojavak Anostola. Marija sjedi na svojem krevetu među svjetilima bledijena. Iva fial ruke Djevic, čerovicu Apostola uzima, trojica otvaraju vrata, a trojica leteći dolaze.

III.

Marija očekuje smrt. Sve trećega nta noći, Isus se pojavio s pratnjom nebeskima i dok oni pjevaju, Isus zove svoju Mašku: «Dođi, moja Izabranice, da Te postavim na moje prijestolje, jer se zablisti Tvoje dobroće. Djevica prihvati odgovorom: «Srećnom dolazim, Gospodine, tim zbor zalpava: «Dođi, moji Zarukrice, da Te ostvjenam, a Martia prihvatit: «Svo memo, jer je pismo, da ja treba da vrlim Tvoja volja, moj Bože.»

Na ovo Marti izade duž na tjele i odleti u naručje svome Sina, oslobodena žalosti.

Umjetnost nitko razjasni poboznu legendu. Bizantinci prikazivahu Djevičju smrt kao san. Na Zapadu ovaj zahtaj pretvorise u Usušake. Objavio dođu u uzorna djela protudostnosti i držešti.

Bizantinci veoma brzo slikaju Marijinu Smrt, a svećkovina se svećkovice u Bizantu od seršetka VI. stoljeća Najstariji sačuvani primjerak u XI. stoljeću u Dabli pokazuje starinski obrasc, koji traje kroz stoljeća.

Oval starinski obrasc prelazi na Zapadu u 17. stoljeću i nalazi se na muzeju crkvi Marijana u Poljenu. Djevica se vraća na mala podignute iseljeničkome krevetu zatvorena plištem, nekretnih ruku zaklonjenih odju. Okolo Nje se u dvije samirne skupine skupljaju ucvljeni anđeli. U pozadini Krist nosi dušu svoje Majke u obliku djeteta, što se nalazi sve do XVI. stoljeća. Ovo dirte, oride omotano vrpčama ponit-še ima zredni vijenac oko glave i pokazuje u svome dičakomku liku poteze mrtve Djevice, koja se dobora uzdi u Kristovo naručje. Zarukrice i savrta drvece sve lišnje zahvaljavaju dva letela anđela prekritih ruku. A nalaze se kao pomoćnici i neke žene, koje čerati Djevic. Tjele, koje stali takovom svjetlošću, da nožne žene ne dovjetjavaju da Je gledaju, premda Je dotiču.

Oval predmet se nalazi u Francuskoj, osobito na veličanstvenim gradovima i to na glavnim vratima stolnih crkava i na njihovim unutarnjim plohozobama.

U XIII. stoljeću ovaj obrasc već zastarje, što se odnosi na Mariju, koji se više se predstavlja, a ostaju samo Apostoli. Zanimanje se skreće spredovici. U ostalome prizor ostaje potonim i obogučuje se novima pedestonima, koja se srućuju osobito u Francuskoj i po sredim školama. Tih žalost kod Bizantincima ustara nastaje nekretnoj sliki. Svaki Apostol vrti seku sveć-

ničku službu. Petar, njihov poglavnik, čini mrtvačke molitve ili prikrivenom prerokovanom na prama istodobno drži u rukama škropilca. Ivan nosi palme i li stavlja lovacima među ukroćene Djevičine vrste ili ljubiti čuane ruke. Petar često stoji kod uglativa, a Ivan kod nora. Ostali Apostoli nose visoki opodoni križ, njih kadionice, prednja škropilca. Njihov izraz lica odražuje duboku žalost.

Čitava sjeverna Europa, pod različitim obilnih razlika, ima ove protočudne pojedinci. Njezina sa svojim Albercom Dierzenom (1471—1538) i Holandija sa svojim slavim Rembrandtom Rypom (1607—1669) rado slikahu svečane krevete među zastavama, pod arhionom prijestolja, sa zastorama, često ukrasne mnogobrojnom i živahnom putnjom. Rembrandt prikazuje apostola, koji pričekuje Djevicu zadržom Pričelca, a katkada sam Isus nosi svojo! Majci poputputna za veliko putovanje.

Flandrinac samostanac Hugo Goer (umro 1462. pomračena unaj) nasliko Djevičinu Smrt na silici, koja u naručje u Brusgau (Brifu) privlači pozornost posjetilaca. Marija počiva na postelji u plivonome plištu i bijeloj kapi, dte oči prema Sina, koji dolazi raiženih ruku na letećoj škornji. Ivan se klanja, a Petar služi svetu vltu u kofu i u štoli, oprema da pruži Djevic vobanica, koju drugi apostol otapaluje. Prizor je neobičan, jer ostali prisutnici ne gledaju Djevicu, svi imaju po nešto preplaten izrazit, kajevam se pridružuje i onaj samoga umjetnika, koji naslika sliku, kada ga ludilo već obuzvati.

Francuz Ivan Fouquet iz Toursa naslikao u Chertillyu (Santija) protudostni prizor sredičnosti i otvori nebo Marijinoj duši Djevice noćva na akromonome krevetu, a Petar škropi čuovovim otvorenim vodom, a Ivan lievicom drži palma i denionom stavila u ruke Djevic nastaliva vobanica. Posred Servatija i Kerubina Krist u dugoi bijeloj odjeći nosi dušu svoje Majke, dok se sveća pramca navišavati po stepeniscama i pjevao nebeske molitve.

MAJKA, NE UBLJ ME!

Arđeba se Božja naziva na razne načine. Svaka je grjeih pobuna protiv zakonodavca i Stvoritelja i time s pravom On diže svoju blagoslovljenu, milu i blagu, dobru i milostrandu desnicu, a iz toga strijeljo arđeba počnu padati na ljude.

Od svih grjeih bijela kuga mada najviše ubija Gospodina Boga. A kako i ne bi! Njemu, koga jednomu vlasniku čovječjeg života oduzima se to pravo i prijava sebi. Ali nije to sve! Kad čovjek u ratu ubije neprijatelja, on to vrši zakon, da obrani svoju domovinu, ali pogledajmo što se dešava kod bijele kuge! Da li tu čovjek ubija čovjeka? O nel! Tu vlastita majka postaje ubojica svojega čeda. Ona prija svoje majčinske ruke u krvi nevina djeteta. Ona, majka, spročava dolazak na svijet Božjem stvorjenju. Ona, majka, ne radi svoje komotnosti, na ču da dade život svojemu čedu. I da time vrši plan Božji. Da promogne svoju domovinu snažnim i krepkim osobama. Da privuče blagoslov Svevišnjeg na sebe, svoju obitelj, svoj zavjetaj i na čitav svoj narod. Ona, majka, što je veoma strasno lišava svoje djetete vječnoga blaženstva. I zato ono malo proboraviti i svu vječnost izvan vjerna svoje domovine.

Da li je ta majka zaslužila uope da nosi tako blagoslovljenu i milo ime. Nel! Mjesto imena majka — njen bi pristajalo ime — sotonka, — jer ona sve to radi po planu sotone i on se tomes vasa, za to on radi, jer hoće upropasti ljude, a zna da će ih tako dosta izgno povući na svoj mamac.

Usporedim li sada jednu majku, dobru katoličku majku i ovu sotonku, koliki će jaz između njih biti. Ona prva je u patnjama ovoga svijeta bila sjajna i sretna okružena mladim i zdravim potomstvom i čeka je nagrada vječne sreće. A druga — sotonka — okružena je paklenim arđabama, koje se čere i smiju, veselači se, što su nali pokornu službenicu. Ona nam izgleda jedna s bijedna u krugu pomamnih strasti. Oko nje, zaudara ovaj paklenski zadržali, u njoj zaudara rastvoreno mrtvo čedo, i sve što njoj pripada tako je ogavno, ružno i neprijatno.

Sotonka i prava majka su tako dva oprečna pojma kao Bog i sotona. Dok sotonka radi protiv volje Božjoj, prava majka uključuje svoje djelovanje u Božjom volji. Dok sotonka svojim lošim primjerom zavodi i druge na taj stramotan, nedolichan, nehuman i tako greslan čin, prava majka svojim dobrim primjerom oduševljava i druge na majčinski poziv. Dok sotonka radi za davila, prava majka radi za Gospodara neba i zemlje za dobrega Boga.

Sotonka trpi strašne posljedice na zdravlju od ubijanja djece pod vlastitim mrem. Sotonka trpi prekavranu svijest i mnoga od njih jadno svršava. Rizani su to čin, ali su još užasniji svršetli!

Jeza nas hvata, kad govorimo o toj nevolji, ali još nam je teže, kad se sjetimo da je i u našem narodu uhvatila bijela kuga dubok korjenji, koji sotona njeguje i zaljeva paklenskom vodom.

Pravo se je reklo za nas Hrvatsku, da nas nisu mogli uništiti stoljetna navala Turaka, niti provala Mongola, niti Austrija sa svojom dvočlennom igrom, niti Ugarska, niti Njemačka i Italija, jer se u pobjednim časovima uvijek našlo junaka, heroja, Ujvika su kao iz zemlje nicali borei, koji su tukli neprijatelja i tako narod spasili od porobljavanja. Ujviki smo imali moćnih i jakih mišica, koga su vrjedili dvostruko tolika. Sotoničko neprijateljstvo.

Ništa nas nije moglo slijediti i uništiti, ali uništiti će nas bijela kuga. Naša bogata i plodna Slavonija je zaražena tom paklenom biljkom. Zareda njezin prelazi i u Bosnu i druge pokrajine. Posvuda se čuju vapaji nevine djece u krflu materinom: »Majko, ne ubij me, ne upropašću svoje i moje duše i svoga naroda!«

I Katoličke majke neka znadu, da su odgovorne za svoje potomstvo. U njihovim rukama leži snaga naroda, Ne-

SIJAKA LORETRKE MAJKE BOŽJE

prenesena je svečano u Pariz, gdje će je štovati talijanska kolonija.

POLAZAK SV. MIŠE U BERLINU.

Vrlo je značajna najnovija statistika o polasku sv. Miše u Berlinu. Iz nje se vidi, da oko 100.000 berlincana idu na nedjelju sv. Miše.

FRANCUSKI SOCIJALNI TJEDAN.

— Krajem lipnja je održan u Lille 98. francuski katolički socijalni tjedan, koji je raspravljao o temi »Ekonomski realizam i socijalni progres«. Predsjednik ovog socijalnog tjedna uputio je Sv. Otac Pape pismo, u kojem spominje korist, koju je u stanova katoličkih socijalnih tjedana doprinijela socijalnoj svijesti francuskih katolika. Sv. Otac želi, da i ovogodišnji tjedan donese obilje milodava i u to ime svim učesnicima šalje svoj Očinski blagoslov.

MARIJINE KONGREGACIJE I PAPA.

— Povodom svećeničkog zlatne jubileja Sv. Oca središnje tajništvo Saveza Marijnih Kongregacija bilo je primljeno u audijenciju kod Sv. Oca. Tom prilikom su predstavnici tajništva uručili Sv. Ocu duhovno blago, koje su članovi Marijnih kongregacija diljem čitavog svijeta prikazali za Sv. Oca i njegove posebne nakane. Ovo duhovno blago je popinjano u 20 debelih svečanika, ima oko 80.000.000 sv. Prileti, djela pobožnosti, samozataja, trpljenja itd. prikazanih za Sv. Oca i njegove nakane.

FILATELISTIČKI DAR SV. OCU.

Mgr. F. Cech, župnik crkve sv. Vjenceslava u La Grose, Sjeverna Amerika, sakupljao je dugi niz godina sve primjerke maruka, koje je izdale bilo koje država u svijetu, a koje su imale religiozni karakter. Mgr. Cech je na taj način sastavio album sa preko 60.000 maruka. Ovaj album on je preko svoga biskupa opidonio Sv. Ocu prigodom Njegovog misničkog jubileja. Album je pohranjen u filatelističkom arhivu Vatikanske države, a Sv. Otcu je Mgru Cechu uz izraz zahvalnosti pošao i svoj posebni blagoslov.

BLJACINT WIRONIESKI O. F., najpoznatiji poljski propovjednik, umro je u Krakovu u 71. godini života.

U STADIONU U BECU održana je u nedjelju, 12. lipnja, poslije stanke od 10 godina velika manifestacija svih organizacija Katoličke Akcije. Kardinal-nadbiskup Innitzer služio je svečanu pontifikalnu sv. Misu Zastupana je bila i vlada po nekim svojim ministrima.

KATOLICIZAM U SJEDINJENIM DRŽAVAMA AMERIKE.

— Prema najnovijim službenim podacima u Sjedinjenim Američkim Državama ima 26.716.000 katolika. Na čelu crkvene hijerarhije se nalaze 4 kardinala, 29 nadbiskupa i 140 biskupa. Katoličke crkve i srednje škole pohađa 4.300.000, a katolička svećeništva broje 240.000 slušača. Katolici u SAD održavaju 713 bolnica.

SOCIJALNI TJEDAN francuskih katolika održat će se krajem mjeseca lipnja u Lille-u Tema sastanka je: »Ekonomski realizam i socijalni napredak.«

PAPEŠTVO I SOCIJALNI NAPREDAK. Pored ostalih govori na sastanku i Bruno de Solager (Solaz), rektor katoličkog Instituta u Tuluzi.

AUSTRIJSKI KATOLIČKI DAN.

— Kako smo već javili, 11. i 12. lipnja o. g. održan je u Beču prvi Katolički Dan poslije 1937., kada je proslava ovoga Dana morala biti obustavljena usljed nacističke okupacije. Proslava je bila velebna i u njoj su sudjelovali ogromne mase austrijskih katolika. Osobito je bila zapažena procesija katoličke učeće mladeži, u kojoj je sudjelovalo 15.000 omladinaca.

— ka se ne lnevjere svojemu pozivu od Boga danom, nego neka odglaju krepka, anažne i poštene mladiće i djet-ijce svojemu narodu. Bog će ih blagosloviti.

Zapamtimo: obilje tjeće, obilje Božjeg blagoslova.

Iz katoličkog svijeta

KATOLIČKO KAZALISTE.

— U Los Angelesu u Sjevernoj Americi održan je tokom mjeseca lipnja kongres demokratskih pisaca i kazališnih stručnjaka, koji su raspravljali o radu i mogućnostima katoličke kazališne djelatnosti. Kongresu je prisustvovalo 400 delegata iz raznih krajeva SAD-a.

KATOLICIZAM U BELGIJSKOM KONGU.

— U Belgijskom Kongu u Africi tokom 1948. god. primilo je sv. Krštenje 71.900 odraslih osoba.

EUBARISTIČKI KONGRES U NANCY-U U FRANCUSKOJ.

— Us postu uspjeh je da svečani način završen francuski nancijanski eubaristički kongres, koji se je održao u Nancy-u. Uz poseban dan za mladež, održan je i poseban dan za djecu, posušan za svećenike i poseban za bolesnike. Papin delegat kardinal Mgr. Tissierand je održao govor kod pontifikalne sv. Miše, koje je odsušilo zadnji da kongresa.

KINESKI PRIJEVOD SV. PISMA.

Bivši kineski poslanik kod Sv. Stolice Dr. Vu prevodio je cjelokupno sv. Pismo na kineski jezik. Predgovor ovom izdanju sv. Pisma napisao je sam Sv. Otac Pape.

KATOLIČKO RADNIŠTVO U NIZOZEMSKOJ.

— U Hagu, glavnom nizozemskom gradu, održan je početkom ovoga mjeseca kongres katoličkog radničkog pokreta, koji broji oko 300.000 članova.

DJELA SVETIH OTACA U AMERICI.

— U Sjedinjenim Američkim Državama priređuju izdanje zbirke djela svetih otaca na engleskom jeziku. Ova zbirka će brojiti 72 svevaka, a na izdanju će obilježiti 82 čenjakla.

PREDSJEDNIK FILIPINA potpisao je zakon, kojim se zabranjuje razvod kršćanskih brakova.

PETROVO U RIMU.

— Blagdan sv. Petra i Pavla je svečano proslavljen u Bazilici sv. Petra u Rimu. Svečani pontifikal je odlučio Kardinal rektor Bazilike u prisustvu velikog broja vjernika. Čijieli dan su vjernici dolazili u Baziliku, da se pomole na grobu apostolskog Prvaka. Računa se, da je toga dana posjetilo Baziliku sv. Petra preko 300.000 vjernika. Po podno loga dana i Sv. Otcu je siaao u Baziliku i ostao duže vremena u molitvi na grobu sv. Petra.

PROSLAVA BLAGDANA SVETOG CIRILA I METODA U RIMU.

— Na blagdan slavenskih apostola sv. Cirila i Metoda dne 8. srpnja o. g. održana je u crkvi sv. Klementa i na grobu sv. Cirila, svečana staroslavenska liturgija.

AMERIČKO HODOČAŠJE ZA SV. GODINU.

— Prvo hodočašje iz Amerike, koje će posjetiti Sv. Grad prigodom Sv. Godine, poći će iz New-Yorka u veljači iduće godine. Na povratku iz Rima hodočašje će posjetiti Fatimu. — Drugo hodočašje iz New-Yorka nadbiskuplje će slijediti u rujnu 1950. pod vodstvom New-Yorskog pomoćnog biskupa.

NEWMANOVU UDRUŽENJE U Engleskoj postoji već duže vremena udruženje, koje se naziva po velikom engleskom obraćeniku Newmanu, a kojemu je cilj odgoj odraslih osoba — intelektualna sa vršenom sveučilišnom nastavnostu. Ovo stoga održava nastavljačitelje, tečajevne i predavanja iz povijesti, filozofije, psihologije, muzike i javne uprave, dakle sve iz znanosti, koje su temeljne za stvaranje čvrstog životnog nazora na svijet. Od oko 20.000 engleskih katolika sa svršenom sveučilišnom nastavnostom brojno 6.000 njih članovi su Newmanova udruženja.

KIP FATIMSKE GOŠPE

— Isklesao će američki kipar Thomas Mc Glyn O. P. Taj će kip imati iz kararskog mramora, pa će zbog toga boraviti nevjekojereme u Italiji. — Kad kip bude završen, američki ga katolici namjeravaju pokloniti i smjestiti u samom Gospinu svetištu u Fatimi.

Prejlužnica

»Kanjilovnici i farizeji dovodu čenu ubrženju u preljub, postavo je na sredinu i kaži: Učitelj! ova je žena ubrženja u preljub. Mojtvo nam je upovjedio u zakonu, da takove kamenujemo. Što Ti kažeš? ... Isus se sagnuo dolje i pisao po zemlji. A kad su ga kameno pitali, upravi se i reče im: Kamo vam ima bes grjeiha, neka prvi bači na nju kamen! (Ev. 8, 8-9).

Govorji ulomak Ivanaova Evanđelja o ženi preljubnici manjka u mnogim od najstarijih rukopisa. Međutim istraživanjem se tapovistava njegova autentičnost (istinitost). Naglo preštanje preljubnici u raznim vjekovima kršćanstva mnogo je smetalo, pa su kod čitanja pri bogu služuju istomak ili ostavljali na drugom mjesto ili ga potpuno u daljnjem preljubniku ispuštali. Tako ga nema u nekim rukopisima. To bi čitanje, tobože, bilo sabašna u vjerskim čitanjima. Također je u svojim tumačenjima Origen, Irenej, Zlatousti, Tertulijan i još neki sv. Oci, dočim sa njega znadu Ambrasio, Jeronim i Augustin. Ovaj zadnji s pravom veli, da je taj ulomak ispušten u nekim rukopisima, da ne bi čene mislilo, da se grjeih preljube odvede lako prašta.

Tako neki sv. Oci nijesu mogli shvatiti »blago« postupanje prema preljubnici, kad je Crkva uvijek učila samo jedan zakon: preljubnik je, kao i muškavac, za ženu, na koje se obično svatkoje krivnja za pojedine grjeihe, naredio preljube. Jačemu spola rado su praštali, dok za grjeih ima pripisati samo žen. Ta ona je tobože i Adama zavela. I propovijed o nevinnosti, čistoti i čednosti redovito je čijjala na žene. Pa ipak nijesu nevinnost i čistotu monopol žene; ako je pala žena u grjeih, onda se ne smije kamenovati samo nju.

Licemjerni farizeji, koji su zatekli takovu jednu preljubnicu, jeza su čakali, kad će Spasitelj objasniti Mojsejev zakon, po kojemu je imala ona biti kamenovana. Tim će se oni opet pokazati vjerni sjeđenici i izvršitelji zakona. Međutim od Isusa na čujemo ni samo riječi prigovora za ženu, koja je od pade pred Spasiteljem oborila glavu drukuć pred onima, koje je On ranije snavao zlim preljubničkim naratanjem. Ne pəri na njihovu pitanje: A kad nijesu bili, da za razumljivo čuju svoju glavnu pogubajuju svoju zakon. Grjeih preljube treba odsušiti, ali je ne smiju odsušiti oni, koji sami provode grješan i preljubnički život. Isto pravilo čudoreda određuje se za muškavca kao i za ženu. Otkriven je grjeih farizeja, pa postidjeni ne usudaju se kamenovati grješnicu, već jedan po jedan odlaze.

Dok je Spasitelj pisao prstom po zemlji, farizeji odlučili su jedan po jedan, da za razumljivo čuju svoju glavnu pogubajuju svoju zakon. Grjeih preljube treba odsušiti, ali je ne smiju odsušiti oni, koji sami provode grješan i preljubnički život. Isto pravilo čudoreda određuje se za muškavca kao i za ženu. Otkriven je grjeih farizeja, pa postidjeni ne usudaju se kamenovati grješnicu, već jedan po jedan odlaze.

Dok je Spasitelj pisao prstom po zemlji, farizeji odlučili su jedan po jedan, da za razumljivo čuju svoju glavnu pogubajuju svoju zakon. Grjeih preljube treba odsušiti, ali je ne smiju odsušiti oni, koji sami provode grješan i preljubnički život. Isto pravilo čudoreda određuje se za muškavca kao i za ženu. Otkriven je grjeih farizeja, pa postidjeni ne usudaju se kamenovati grješnicu, već jedan po jedan odlaze.

VELIČINA SVETACA

— Sv. Magdalena de Pazis vidjela je jedamput u molitvi pokojnu mladu rođovnicu, koja je imala u nebu mjesto među Serafimima. Sve joj je začudna kazala: »Sestro, što si učinila, da si tako odlikovana?« Ona, da si bila dobra rođovnica, ali nisam tu nikak vidjela ništa osobnoga niti čega. »Ja sam samo volje željela činiti sve dobro i veliko, što su na svijetu dogoda, i Bog je primio ložu želju kao dobro djelo.«

— Znam i izdaci Hrvatske Književne Društvo. Za prod. Trg. Kralja Tomislava 51. — Uređuje i iz tisk odgovarati Dr. Franjo Lovrač, kanonik, Zagreb. Katolički časnik, izdavač i odgovorni urednik: M. Šturm. — Adresa uprave: Biskupski dvorac, Zagreb. — Adresa uprave: Trg. Kralja Tomislava 51. — Adresa uprave: Trg. Kralja Tomislava 51.